

SOSIOLOGIPÄIVÄT 2019

The Annual Conference of Sociology 2019

Eriarvoisuuden monet kasvot

Various faces of inequality

TYÖRYHMÄT / WORKING GROUPS

Sisällys / Contents

1. Activist research in practice: Theorizing and acting against inequalities	1
2. Eriarvoistava huumori.....	2
3. Eriarvoinen nuoruus / Inequalities in youth	3
4. Inequalities in later life	4
5. Jäteyhteiskunta	5
6. Kasvatussosiologia ja koulutuspolitiikka	6
7. Kulutuksen ja kulttuurin sosiologia	7
8. Political emotions in the Nordic welfare states	8
9. Science, technology and society	9
10. Taidesosiologia – eriarvoisuuden ilmentymät taiteessa ja taidemaailmassa	10
11. Tasa-arvoinen perhe ja vanhemmuus?	11
12. Work and retirement in a changing economy	12
13. Patterns of Inequalities	13
14. Terveyserojen sosiaaliset syntymekanismit / Social mechanisms of health disparities	14
15. Sukupuolen ja seksuaalisuuden sosiologiaa / Sociology of gender and sexuality	15
16. Hiljaisuuden sosiologiaa	16
17. Digitalisaatio ja muuttuva koulutusjärjestelmä.....	17
18. Kulttuuri, terveys ja hyvinvointi.....	18
19. Bohmilainen dialogipiiri	19
20. Ulkonäkö yhteiskunnassa / Physical appearance in collective life	20
21. Cognitive sociology	21
22. Eliitit, suurituloiset ja vauraat / Elites, top incomes and the wealthiest	22
23. Kriittinen teoria yhteiskuntatutkimuksessa	23
24. Sosiaalinen eriarvoisuus / Social inequality	24
25. Kansalaistoiminta ja eriarvoisuus	25
26. Taloudellinen hyvä- ja huono-osaisuus.....	26
27. Juhlimiskulttuurien tutkimus / Sociology of Celebration / Festandets sociologi.....	27
28. Oikeus ja rikollisuus yhteiskunnassa	28
29. Ääni, keho, erialaisuudet ja eriarvoisuudet / Sound, body, distinctions, and inequalities.....	29
30. Ideologian monet roolit lohduttajana, sopeuttajana, oikeuttajana ja toiminnan syyttäjänä.	30
31. Uudet ja vanhat johtamisopit työtä järjestämässä ja sotkemassa	31

32.	Asuminen, kaupunki ja eriarvoisuus	32
33.	Musikens sociologi / Musiikin sosiologia / Sociology of Music	33
34.	Tasa-arvoistaako jakamistalous?	34
35.	Tiedon ja tietämisen eriarvoisuus	35
36.	Näkökulmia ikään ja vallankäyttöön.....	36
37.	The shifting divides of our digital lives	37
38.	Addictions and inequality within society, families, and sociological research	38
39.	Environmental governance and social inequalities	39
40.	Sosiaalinen vuorovaikutus.....	40
41.	Prekaari työ ja yrittäjyys	41
42.	Turvallisuuden ja maanpuolustuksen sosiologia	42
43.	Uskontososiologia / Sociology of religion	43
44.	Eriarvoisuus, politiikka ja talous: Poliittisen sosiologian työryhmä / Inequality and politics: Political sociology workgroup	44
45.	The power of narrative in a polarised world.....	45
46.	Läheissuhteet rakenteiden varassa ja puristuksessa	46

1. Activist research in practice: Theorizing and acting against inequalities

Koordinaattorit:

Leonardo Custódio, University of Tampere. Email: leonardo.custodio@uta.fi. Tel. 0504377046

Camilla Marucco, University of Turku. Email: cammar@utu.fi

This working group aims at discussing challenges that arise during politically engaged research broadly understood and strategies to overcome them. Activist research is not (necessarily) about doing research and being an activist, but rather about problematizing the role of research in social change and engaging academic knowledge in social struggles. According to Hale (2001), activist research (a) helps us better understand causes of sociopolitical problems, (b) includes cooperation between the ‘researcher’ and the ‘researched’ throughout the research process, and (c) formulates strategies to achieve collective power for change. Different scholars have written about the ethical, methodological and theoretical characteristics and challenges of politically engaged research (Becker, 1967; Hale, 2008; Collins, 2013; Suoranta & Ryyänen, 2014).

In this working group, participants from different disciplines, nationalities, genders, ethnicities and career stages are encouraged to reflect on their own practical experiences and different approaches dealing with practical, ethical and methodological challenges while doing politically engaged research. In addition, this working group aims at promoting interdisciplinary dialogue and networks for cooperation around activist research in Finland. Since the end of 2017, we have organized the Activist Research Seminar in which we meet (four times a year) to discuss practicalities and nuances of activist research. At Sosiologipäivät, presenters will discuss a variety of issues, such as: researcher-researched power relations; methodological dilemmas balancing science and activism; and the importance of positionality and scientific rigor in research. Other topics related to the theme are also welcome. All presentations and discussions will be in **English**.

2. Eriarvoistava huumori

Koordinaattorit:

Jarno Hietalahti, tutkijatohtori, Jyväskylän yliopisto. puh: 045 633 0388, Email: jarno.hietalahti@gmail.com

Olli-Pekka Moisio, yliopistonlehtori, Jyväskylän yliopisto. puh: 040 805 4171, Email: olli-pekka.moisio@jyu.fi

Työryhmässä pohditaan huumorin ja eriarvoistumisen suhdetta. Huumori mielletään sosiaaliseksi liimaksi, joka tarjoaa pääsyn kulttuuriseen sisäpiiriin. Samalla huumori kuitenkin rajaa myös ihmisiä pois piiristään – he jotka eivät ymmärrä tai hyväksy jaettua huumoria, ovat ulkopuolisia. Työryhmä kysyy erityisesti, millaisia ovat huumorin ulossulkevat mekanismit ja millä eri tavoin huumori ilmentää eriarvoisuutta. Toisaalta onko huumori väistämättä eriarvoistava ilmiö? Mihin tekijöihin olisi puututtava, jotta huumori voisi edistää tasa-arvoa ja ihmisten välistä kunnioitusta? Miten?

Työryhmä toivottaa tervetulleeksi sekä käsiteanalyttiset että empiiriseen tutkimukseen pohjautuvat puheenvuorot. Näin ollen esityksissä voidaan pohtia huumorin perinteisiä teorioita (esim. ylemmyys- ja yhteensopimattomuusteoria) tai kulttuurisia tapaustutkimuksia (esim. miten tulkita Sacha Baron Cohenin *Who is America?* –sarjan vaikutusta eriarvoistumisen kannalta). Soveltuvia tieteenaloja ovat muun muassa sosiologia, politiikan tutkimus, kirjallisuus ja filosofia samoin kuin maantiede, teologia ja kulttuurintutkimus. Lisäksi työryhmä toivoo puheenvuoroja ammattimaisilta koomikoilta ja humoristeilta, jotta tieteen ja taiteen välinen vuoropuhelu lisääntyisi.

Työryhmän kieli on suomi (**tarvittaessa myös englanti**).

3. Eriarvoinen nuoruus / Inequalities in youth

Koordinaattorit:

Sanna Aaltonen, Sosiologia, Yhteiskuntatieteiden laitos, Itä-Suomen yliopisto.
Email: sanna.aaltonen@uef.fi. Tel. 050 4711 944,

Tarja Tolonen, Sosiologia, Valtiotieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto.
Email: tarja.tolonen@helsinki.fi. Tel. 050 4160625

Työryhmässä keskustellaan eriarvoisuudesta sosiologisen nuorisotutkimuksen näkökulmasta. Nuoret ja nuoret aikuiset ovat monella tapaa erityinen ryhmä siinä tarkastelussa, joka kohdistuu yhteiskunnallisiin jakoihin ja kerrostumiin. Heihin kohdistuu ikäryhmiä yhdistäviä velvollisuuksia kuten oppivelvollisuus ja asevelvollisuus, mutta he tulevat instituutioihin erilaisilla taustoilla ja poistuvat velvollisuuksien piiristä erilaisilla resursseilla varustettuina. Alaikäisinä heitä asemoi vahvasti vanhempien tausta ja heillä on rajalliset mahdollisuudet osallistua heitä itseään koskevaan poliittiseen päätöksentekoon ja keskusteluun. Nuoret ovat myös erityinen asiakasryhmä hyvinvointipalveluissa, joissa he asemoituvat erilaisilla ja eriarvoisuutta tuottavilla tavoilla.

Työryhmään tarjottavien alustusten aiheena voi siten olla nuorten asema suhteessa muihin ikäryhmiin (sukupolvien välinen eriarvoisuus) ja nuorten välinen eriarvoisuus (yhteiskunnallisia jakoja nuorten välille tuottavat erot) erilaisissa institutionaalisissa ja vuorovaikutuksellisissa konteksteissa. Työryhmään ovat tervetulleita niin empiiriset kuin teoreettiset esitykset, joita voi pitää **suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi**.

4. Inequalities in later life

Koordinaattorit:

Marja Vaarama, University of Eastern Finland.

Email: marja.vaarama@uef.fi. Tel. +358504134349

Susan Kuivalainen, Finnish Centre of Pensions.

Email: susan.kuivalainen@etk.fi. Tel. +358505120062

Finnish welfare policy has aimed at guaranteeing for older people sufficient living standard, inclusion in the societal activities and good quality care that responds to their needs. However, according to the research evidence, there are remarkable inequalities within and between the current older generations, and our knowledge of the situation of the forthcoming older generations is insufficient. Especially the critical importance of social sustainability, social relations and generational equity has been largely overlooked. Better knowledge on social positions, attitudes, lifestyles and resources of the ageing generations of past, now and future is necessary. The interaction between the social systems and personal life-words regulates the space of the individual agency, therefore more evidence is needed especially on the roots and mechanisms of inequalities in later life, and on how they deal with social resources.

We call for empirical contributions dealing with inequalities in later life related to the above mentioned issues, especially with well-being, resources and quality of life in the past, current and future older generations, and with generational perspectives.

We invite contributions either in **English or in Finnish**.

5. Jäteyhteiskunta

Koordinaattorit:

Tutkija Heikki Huilaja, yliopistonlehtori Veera Kinnunen, tutkija Johanna Saariniemi & professori Jarno Valkonen, Lapin yliopisto.

Esitelmät lähetetään: jate@ulapland.fi

Jäte on keskeinen ja näkyvä osa yhteiskuntaa, jokapäiväistä elämää, taloutta ja työtä. Jätettä tuotetaan, lajitellaan, vältellään, kierrätetään, kuljetetaan, hallinnoidaan, myydään, verotetaan, levitetään ja työstetään. Jäte kuormittaa, sitoo resursseja ja aikaa; sen kanssa eletään, jaetaan tilaa ja maisemaa; se yhdistää ja erottaa, tuottaa luokituksia ja sosiaalista järjestystä. Samaan aikaan se on myös itsessään resurssi ja arvonluonnin lähde. Kaikesta huolimatta jäte näyttäytyy yhteiskunnassa paradoksaalisesti näkyvänä näkymättömänä: asiana, jonka läsnäolosta ja kasautumisesta kaikki ovat tietoisia, mutta joka halutaan siivota pois näkyvistä. Jätettä ei kuitenkaan voi täysin hävittää, vaan ainoastaan muuttaa joksikin muuksi.

Työryhmässä käsitellään tätä toimintamme ja yhteiskunnan väijäämätöntä ylijäämää ja -määrää. Miten olemme ylijäämän ja -määrän kanssa yhdessä? Miten sitä rajataan ja määritellään, mitä suljetaan ulos? Millaisten prosessien myötä asioista tulee roskaa tai jätettä? Kenelle jäte kuuluu? Mitä teemme jätteillemme? Miten elää jätteen kanssa? Miten tuotanto ja kulutus määrittyvät suhteessa jätteisiin? Entä miltä yhteiskunta näyttää, jos otetaan vakavasti jätteen perustava rooli yhteiskuntaa rakentavana tekijänä? Jäteyhteiskunta -työryhmään toivotetaan tervetulleiksi kaikki jätteestä, yhteiskunnasta, yhteiskunnan aineellisuudesta, kulutuksesta, esineistä ja materiasta kiinnostuneet.

6. Kasvatussosiologia ja koulutuspolitiikka

Koordinaattorit:

Mira Kalalahti (HY), Helsingin yliopisto. Email: mira.kalalahti@helsinki.fi. Tel. 050 3182207

Janne Varjo (HY), Helsingin yliopisto. Email: janne.varjo@helsinki.fi. Tel. 050 3182205

Heikki Silvennoinen (TY), Turun yliopisto. Email: heikki.silvennoinen@utu.fi. Tel. 044 3602320

Suomalaiset koulutusjärjestelmät eriytyvät rakenteellisesti esimerkiksi lisääntyneiden kouluvalintojen ja koulujen erilaistuneiden toimintaedellytysten myötä. Samalla koulutus tuottaa yksilöille yhä erilaisempia ja -arvoisempia mahdollisuuksia. Monimuotoistuvat ja lohkoutuvat järjestelmät pitävät sisällään sekä mahdollisuuksia että uhkia, jotka eivät kosketa kaikkia oppilaita, opiskelijoita ja heidän perheitään tasapuolisesti. Muutospaineet ilmentävät ja muuttavat kulloinkin vallitsevia käsityksiä siitä, miten kaikille kansalaisille tuotetaan tasapuoliset ja oikeudenmukaiset mahdollisuudet kouluttautua ja saavuttaa koulutustaan ja kykyjään vastaava yhteiskunnallinen asema. Kysymys ei kuitenkaan ole vain yksittäisten kansalaisten tai yhteiskuntaluokkien tasavertaisista mahdollisuuksista, vaan koko yhteiskunnan integraatiosta ja luottamuksen tasosta.

Kasvatussosiologian ja koulutuspolitiikan työryhmä kutsuu koolle yhteiskunnallisen, vertailevan ja historiallisen kasvatustutkimuksen sekä koulutuksen politiikan ja hallinnan tutkijoita. Työryhmässä tarkastellaan kasvatusta ja koulutusta erilaisissa toimintaympäristöissä. Ryhmään toivotetaan tervetulleeksi eri tieteenalojen esityksiä ja keskustelunavauksia kasvatuksen ja koulutuksen yhteiskunnallisista ulottuvuuksista. Sosiologipäivien teeman mukaisesti kysymme, miten kasvatusta ja koulutusta tuottavat ja uusintavat eriarvoisuuden uusia ja vanhoja muotoja?

7. Kulutuksen ja kulttuurin sosiologia

Koordinaattorit:

Taru Lindblom, Tampereen yliopisto. Email: taru.lindblom@tuni.fi. Tel. +358504377186

Työryhmä kokoaa yhteen laajasti kulutussosiologiseen tutkimuskenttään liittyviä, sekä teoreettisia että empiirisiä esityksiä. Työryhmän raamit ovat leveät: tervetulleita ovat kaikenlaiset esitelmät alkuvaiheessa olevista työpapereista aina valmiimpiin tutkimuksiin. Tarkastelun kohteiksi käyvät sisällöllisesti kulttuurin ja kulutuksen alueet – kuten vaikkapa ruoka, kirjallisuus, musiikki, pukeutuminen, elokuvat, muoti, urheilu, huumeet, internet – niin suomalaisessa kuin kansainvälisemmässä katsannossa. Niin ikään esitelmien teoreettiset lähtökohdat (ei siis vain esimerkiksi Bourdieu, Skeggs, Peterson tai Lahire, vaan miksei myös Simmel, Goffman, Elias, Goldthorpe, Willis, Veblen, jne.) samoin kuin menetelmälliset lähestymistavatkin voivat vaihdella monipuolisesti.

8. Political emotions in the Nordic welfare states

Koordinaattorit:

Anu Kantola, Professor in Communications, The Faculty of Social Sciences, University of Helsinki.
Email: anu.kantola@helsinki.fi. Tel. +358 50 5834644

Hanna Wass, University Lecturer in Political Science, The Faculty of Social Sciences, University of Helsinki. Email: hanna.wass@helsinki.fi. Tel. +358 50 3363512

Globalization has aggravated conflicts between political winners and losers (Kriesi et al. 2008) and insiders and outsiders, i.e. wage earners with protected jobs and those who are unemployed or hold temporary jobs with few employment rights (Lindvall and Rueda 2014). In such situation, emotions play increasingly stronger role in politics (Manning and Holmes 2014; Papacharissi 2014). The winners in globalization feel politically capable and optimistic, whereas the losers may often feel powerless and pessimistic, leading to political apathy. At the same time, political emotion of solidarity seems to be fragmenting into resentful, divergent, mutually hostile political bubbles. The Nordic 'happy democracies', traditionally characterized by consensual decision-making procedures, corporatism, relatively high turnout, wide representation of various social groups, active membership in social organizations and remarkable levels of both institutional and social trust (Bengtsson & al. 2014), are not immune to these changes. Economic and social inequalities and political polarization might undermine the Nordic model (Wilkinson and Pickett 2010) and support for redistribution (Hall 2017), particularly if policy-making does not respond to the new social groups and interests.

This panels explores the Nordic model from the perspective of democratic participation and its emotional basis. We encourage papers examining a wide range of political emotions, such as trust, solidarity, empathy, anger and resentment, at the level of individual citizens as well as political system. Papers discussing the means to enhance the democratic resilience of the Nordic model are particularly warranted.

9. Science, technology and society

Koordinaattorit:

Aaro Tupasela, University of Helsinki. Email: aaro.tupasela@helsinki.fi

Mikko Jauho, University of Helsinki. Email: mikko.jauho@helsinki.fi

Science and Technology Studies (STS) is an interdisciplinary field of study that examines the interaction between society, science, and technology. STS pays attention to how different fields, such as law, politics, and everyday life, become intertwined with science and technology. This is relevant when thinking about heatedly debated topics as diverse as climate change, the role of experts, medicine, genetics, gender, robotics or organic food. The field calls for a deeper understanding of the development, processes, practices and outcomes of such social phenomena. STS explores the mechanisms behind knowledge claims and ontological assumptions that guide our everyday. Or, how a prominent STS scholar, Steve Woolgar, has said: look at how the world defined by science and technology “could be otherwise”.

STS-Helsinki calls for theoretical, methodological and empirical papers on current research in social studies of science. Papers both in Finnish and English are welcome. The aim of this working group is to offer a forum to discuss the practices that contribute to the shaping of technoscientific objects and subjects. How is scientific knowledge established and negotiated, and how historical processes contribute to the development of certain technologies? We also welcome papers discussing the specific topic of circulations. This working group is defined as a meeting point for both Finnish and international scholars to share and discuss their work with others studying science, technology and society.

10. Taidesosiologia – eriarvoisuuden ilmentymät taiteessa ja taidemaailmassa

Koordinaattorit:

Sakarias Sokka, Cupore. Email: sakarias.sokka@cupore.fi. Tel. 050 387 2728

Sari Karttunen, Cupore. Email: sari.karttunen@cupore.fi. Tel. 050 327 1414

Pauli Rautiainen, Itä-Suomen yliopisto. Email: pauli.rautiainen@uef.fi. Tel. 040 770 7282

Vuoden 2019 sosiologipäivien teemana on eriarvoisuus. Taidesosiologian työryhmässä tarkastellaan, kuinka yhteiskunnalliset ja yhteisölliset arvostukset, konventiot, jaot ja kerrostumat ilmenevät taiteessa ja/tai taiteellisen toiminnan edellytyksissä ja motiiveissa. Palveleeko taide epätasa-arvoa tuottavien rakenteiden ja valtasuhteiden uusintamista vai voisiko taiteen avulla taistella eriarvoisuutta vastaan? Entä vallitseeko taidemaailmassa tasa-arvo?

Kutsumme taiteen ja yhteiskunnan suhteista kiinnostuneita tutkijoita ja taiteilijoita tarkastelemaan taiteen ilmiöitä ja taiteen kenttää eriarvoisuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Alustukset voivat käsitellä yllä esitettyjä kysymyksiä, mutta myös muut taiteen ja yhteiskunnan suhteeseen liittyvät aiheet ovat tervetulleita. Alustukset voivat kohdistua mihin tahansa tutkimuksen vaiheeseen tai olla puhtaan teoreettisia. Myös aihetta käsittelevät taiteelliset esitykset sallitaan.

11. Tasa-arvoinen perhe ja vanhemmuus?

Koordinaattorit:

Johanna Terävä (KT), yliopistonlehtori, Jyväskylän yliopisto. Email: johanna.terava@jyu.fi. Tel. 040 805 4802 tai 040 8313695.

Marja Leena Böök (KT), dosentti, Jyväskylän

Pyrkimys tasa-arvoisuuteen niin parisuhteessa, perheessä, vanhemmuudessa kuin lasten kasvatuksessa on ollut jo pitkään ihanteena ja tavoitteena, mikä on kuitenkin helpommin sanottu kuin tehty. Tässä työryhmässä kysymmekin, mitä tasa-arvo tarkoittaa ja millaisia kysymyksiä se asettaa tämän päivän perheelle, puolisuudelle, isyydelle ja äitiydelle? Olisi myös kiinnostavaa kuulla, miten tasa-arvo toteutuu ja miten siitä kerrotaan erilaisissa perhetilanteissa, joissa arki on kriisiytynyt tavalla tai toisella, esimerkiksi vanhempien eron jälkeen? Entä miten tasa-arvo ja vanhempien kohtaaminen näkyy yhteiskunnan instituutioissa ja palveluissa? Toivotamme lämpimästi tervetulleiksi näitä teemoja pohtivat, ihmettelevät ja tutkivat.

12. Work and retirement in a changing economy

Koordinaattorit:

Tuukka Niemi, Faculty of Social Sciences, University of Helsinki, Finland. Email: tuukka.niemi@helsinki.fi. Tel. 045-8708980

Zhen Jie Im, Faculty of Social Sciences, University of Helsinki, Finland, zhen.im@helsinki.fi

Kathrin Komp-Leukkunen, Faculty of Social Sciences, University of Helsinki, Finland. Email: kathrin.komp@helsinki.fi. Tel. 050-4487805

The move away from a Fordist mass production economy in advanced economies since the 1990s has been well documented by sociologists. In its place, economies are increasingly characterised by fragmented production chains, self-employment, and the aggressive adoption of productivity-increasing technology. Many people are beginning to worry whether they will be stuck with temporary contracts forever, whether their jobs will soon be done by robots, and whether their employers will fire them and move their companies abroad. These economic changes demand lifestyle changes. Flexibility and continued education, especially in computer skills, become more important. At the same time, it becomes harder to combine work with having a family. Because of the increasingly interrupted work biographies, individuals accumulate fewer pension rights, which can increase the risk for old age poverty. As a result of such changes, new social risks patterns of social inequalities may emerge.

This session invites papers in English that advance our understanding of how economic change affects work and retirement. It considers effects on individuals, workplaces, families, and societies. Example topics are:

- social inequalities,
- gender relations,
- new forms of work-life balance,
- increasing self-employment and short-term contracts, and
- job automation.

13. Patterns of Inequalities

Koordinaattorit

Pia Eskelinen, PhD Candidate, University of Turku. Email: pia.j.eskelinen@utu.fi. Tel. +35 50 323 7296

Aleida Lujan Pinelo, PhD Candidate, University of Turku. Email: aleida.a.lujanpinelo@utu.fi

Inequality has become an increasingly important concern for policy-makers and other societal sectors globally. There is clear evidence that inequality is rising in many countries throughout the world. However, we would like to broaden the discussion into feminist inequalities and particularly how feminist theories/researchers/activism address inequalities in different kinds of societies. Feminist inequality refers to the unequal treatment of certain people because of their sex/gender condition (in intersection with other factors). In a patriarchal system in which dichotomies such as women/men frame the social and cultural realities, it is necessary to analyse how these inequalities work and manifest so that one can find possible strategies to overcome such inequalities.

Type of contributions: Variety of intersectional contributions to inequality that takes into account feminist inequalities.

14. Terveyserojen sosiaaliset syntymekanismit / Social mechanisms of health disparities

Koordinaattorit:

Sanni Kotimäki, sanni.kotimaki@utu.fi

Laura Salonen, lksalo@utu.fi

Antti Kähäri, akakah@utu.fi

Väestöryhmien ja ihmisten väliset terveyserot sekä niiden syntymekanismit ovat kansanterveyden näkökulmasta edelleen ajankohtainen tutkimuskohde. Eriarvoisuuden kannalta ongelmallisena pidetään terveysongelmien systemaattisesti epätasaista jakautumista eri väestöryhmien välillä. Rakenteiden lisäksi monet yksilölliset ominaisuudet, sosiaaliset tekijät sekä näiden yhteisvaikutukset määrittävät terveyttä ja hyvinvointia.

Tässä työryhmässä keskitytään käsittelemään terveyseroja ja niihin vaikuttavia sosiaalisia tekijöitä. Tyypillisiä niin kutsuttuja sosiaaliterveystieteellisiä (social medicine / epidemiology) tutkimuskysymyksiä ovat esimerkiksi sosioekonomisten tekijöiden ja sosiaalisen ympäristön yhteys erilaisiin fyysisen ja psyykkisen terveyden indikaattoreihin. Terveiden ja sosiaalisten tekijöiden yhteys on samalla kaksisuuntainen: esimerkiksi korkeampi sosiaalinen asema saattaa parantaa terveyttä, ja toisaalta terveysongelmat voivat määrittää sosiaalista asemaa.

Toivomme työryhmään esityksiä, joissa terveyttä tarkastellaan sosiaalitieteellisesti. Erityisesti toivomme empiirisiä ja määrällisiä menetelmiä hyödyntäviä tutkimusasetelmia, mutta näitä ei edellytetä. Myös poikkitieteelliset tutkimukset ovat erittäin tervetulleita. Voit esitellä ryhmässä joko alkuvaiheen tai valmiimman tutkimuksen. Tervetuloa!

Social mechanisms of health disparities

The causes and mechanisms behind health disparities continue to be a relevant research topic in social and public health sciences. It is particularly problematic to have systematic disparities in the distribution of health problems between different population groups. It is known that in addition to structures, various individual characteristics, social factors, and their interactions determine health and well-being.

This working group focuses on addressing health inequalities and the social factors that affect them. Typical so-called social medicine / epidemiology research questions cover, for example, the relationship between socioeconomic factors or social environment and various physical and psychological health indicators. The connection between health and social factors is also twofold: for example, a higher social status may improve one's health and on the other hand, health problems can determine one's social status.

We hope to receive presentations in which health is examined from the social science perspective. Especially we hope for empirical and quantitative research methods, but these are not required. Cross-disciplinary studies are also very welcome. You may present either a working-in-progress or a completed study in this group. Welcome!

15. Sukupuolen ja seksuaalisuuden sosiologiaa / Sociology of gender and sexuality

Koordinaattorit:

Sofia Kari, Lapin yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta, sukupuolentutkimus.

Email: sofia.kari@ulapland.fi. Tel +358 40 484 4268

Leena-Maija Rossi, Lapin yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta, sukupuolentutkimus.

Email: leena-maija.rossi@ulapland.fi. Tel. +358 40 484 4083

Työryhmä on tarkoitettu kaikille sukupuolen ja/tai seksuaalisuuden sosiologiasta kiinnostuneille ja sitä tutkiville. Miten sukupuolen ja seksuaalisuuden muuttuvat määrittelyt näkyvät omassa työssäsi? Tarkasteletko sukupuolen ja seksuaalisuuden yhteisöllisiä, yhteiskunnallisia tai kulttuurisia normeja ja niiden haastamista? Vai tarkasteletko sukupuolta ja/tai seksuaalisuutta suhteessa joihinkin muihin eroihin?

Luemme mielellämme metodologisia, empiirisiä tai teoreettisia näkökulmia edustavia abstrakteja eri vaiheessa olevista töistä. Näkökulmat voivat liittyä, mutta eivät rajaudu, esimerkiksi erilaisuuden ja samanlaisuuden, kuulumisen ja kuulumattomuuden teemoihin. Työstätpä sitten väitöskirjaa, artikkelia, kirjan lukua tai gradua, olet tervetullut mukaan, kunhan sukupuoli ja/tai seksuaalisuus on työsi keskiössä!

Sociology of gender and sexuality

This workshop is for everyone interested in sociological research on gender and/or sexuality. Your approach may be methodological, empirical or theoretical, we welcome all kinds of academic presentations – as long as your focus is on gender and/or sexuality!

Workshop language: **Finnish, English if applicable.**

16. Hiljaisuuden sosiologiaa

Koordinaattorit:

Marjo Laitala, Oulun yliopisto. Email: marjo.laitala@oulu.fi. Tel. 040 734 2968

Outi Autti, Norjan arktinen yliopisto. Email: outi.m.autti@uit.no / outi.autti@oulu.fi

Kutsumme teemaryhmään esityksiä, joissa tutkitaan hiljaisuuksia *ja* eriarvoisuutta. Tarkastelua ei ole rajattu millekään tietylle yhteiskunnallisen alueelle eikä tiettyihin näkökulmiin, kunhan esitystä kehystävät hiljaisuus ja eriarvoisuus.

Kysymme: Millaisissa yhteyksissä hiljaisuus tuottaa eriarvoisuutta, tai vastaavasti, miten eriarvoisuus tuottaa hiljaisuutta? Miten hiljaisuus ja eriarvoisuus kohtaavat – risteävätkö, törmäävätkö vai ruokkivatko ne toisiaan? Mitä hiljaisuuden ja eriarvoisuuden kohtaamisesta seuraa ja millaisin mekanismein? Paljastaako se pinnan alla olevia valta-asetelmia, aiheuttaako se esimerkiksi alistumista vai tuottaako mahdollisesti jotakin uutta tai vaihtoehtoista?

Ryhmään ovat tervetulleita keskustelunavaukset kaikenlaisiin hiljaisuuksiin ja eriarvoisuuksiin eri tieteenaloilta. Perustutkinto-opiskelijat voivat osallistua ryhmään lopputyöllään.

17. Digitalisaatio ja muuttuva koulutusjärjestelmä

Koordinatorit:

Riitta Uusisalmi, Lapin yliopisto. Email: riitta.uusisalmi@ulapland.fi. Tel: 040 4844465,

Anu Alanko, Oulun yliopisto. Email: anu.alanko@oulu.fi. Tel: 040 5594890

Digitalisaation aikakaudella niin ihmisten kuin instituutioiden on mukauduttava muuttuvaan yhteiskuntaan. Digitalisaatio muuttaa jo olemassa olevia toimintoja, rakenteita ja palveluita sekä luo osaltaan myös uusia. Digitaaliseen liittyvät niin materiaaliset esineet, kuten älypuhelimet ja tietokoneet, kuin myös aineettomat asiat, esimerkiksi nettiliittymät, salasana, sosiaalinen media ja tietoturva. Kaiken kaikkiaan digitaalisuus on tulosta ihmistoimijoiden, erilaisten materioiden ja aineettomien elementtien yhteistoiminnasta.

Digitalisaatio on yhteiskunnallisesti vaikuttava ilmiö, joka koskettaa myös suomalaista koulutusjärjestelmää. Koulutusta ohjaavan lainsäädännön ja opetussuunnitelmien kautta digitalisaation sanomaa viedään myös yksittäisiin kouluihin. Digitalisaatio muokkaa koulujen olemassa olevaa toimintakulttuuria sekä tuo siihen uusia muotoja vaikuttaen yhteydenpitoon, oppitunteihin, luokan fyysiseen rakenteeseen, tietoihin, taitoihin, ihmisten välisiin suhteisiin, aikaan ja paikkaan.

Työryhmässä tarkastelemme koulujen (peruskoulun, varhaiskasvatuksen, toisen asteen ja korkeakoulun) digitalisoitumista ja sen mukanaan tuomia muutoksia esimerkiksi sosiaaliseen vuorovaikutukseen, talouteen, hallintaan, organisaatioon tai arkeen. Millaista on koulujen digitalisoitunut arki? Millä tavoin digitalisaatio muuttaa sosiaalisia suhteita? Kuinka instituutioiden toiminta ja rakenne muuttuvat? Millaista on hallinta digitalisaation aikakaudella? Työryhmään toivotetaan tervetulleiksi kaikki digitalisaatiosta ja koulutuksesta kiinnostuneet esitykset.

18. Kulttuuri, terveys ja hyvinvointi

Koordinaattorit:

Harley Bergroth, Turun yliopisto. Email: harley.bergroth@utu.fi. Tel. 0405689580

Veera Koskinen Jyväskylän yliopisto. Email: veera.k.koskinen@jyu.fi. Tel. 0408054739

Terveysteen, sairautteen ja hyvinvointiin liittyvät käsitykset rakentuvat kulttuurisesti ja muuttuvat historiallisesti. Kulttuuri vaikuttaa siihen kuinka terveys ja sairaus ymmärretään, kuinka sairauksia hoidetaan ja niistä parannutaan, sekä miten terveyttä ja hyvinvointia ylläpidetään tai edistetään. Kulttuuriset ideat ja arvot vaikuttavat myös terveydenhuoltoon liittyviin odotuksiin ja asenteisiin sekä kulttuurisesti legitimoitujen tai vaihtoehtoiseksi määriteltyjen terveyspalvelujen käyttöön. Nyky-yhteiskunnassa erityisesti media ja kaupallinen tarjonta ohjaavat terveyskäyttäytymistä ja vastaavasti terveyteen liittyviä käsityksiä ja ihanteita tehdään näkyväksi kulutusvalintojen kautta.

Työryhmän tavoitteena on koota teoreettisia ja metodologisia työvälineitä kulttuurin, terveyden ja hyvinvoinnin välisten kytkösten tutkimukseen. Kysymme, kuinka kulttuuri monissa muodoissaan vaikuttaa terveyteen, hyvinvointiin ja terveyskäyttäytymiseen sekä kuinka terveyttä, hyvinvointia ja niihin kytkeytyviä ilmiöitä voidaan tutkia kulttuurin näkökulmasta. Pohdimme myös kuinka kulttuuri mahdollisesti asettaa eri ihmisryhmät epätasa-arvoiseen asemaan suhteessa terveyteen, hoitoon ja terveydenhuoltojärjestelmään. Kuinka kulttuuri, valta ja eriarvoisuus kietoutuvat yhteen terveyden kanssa? Millaisia neuvotteluja ja kamppailuja eri terveysasenteiden, -käytäntöjen ja hoitomuotojen välillä käydään? Kuinka esimerkiksi uskonto tai hengellisyys liittyvät terveyden kulttuuriseen ymmärrykseen? Entä, miten terveyden jatkuva kaupallistuminen vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin ylläpitää ja edistää terveyttä? Työryhmään ovat tervetulleita niin teoreettiset kuin empiiriset kulttuurin, terveyden ja hyvinvoinnin suhdetta tarkastelevat alustukset.

19. Bohmilainen dialogipiiri

Koordinaattorit:

Erica Åberg, Tero Pajunen ja Arttu Saarinen, taloussosiologia, Turun yliopisto. Ilmoittaudu mukaan: aosaar@utu.

Kyllästyttääkö kollegoiden kanssa väittely? Onko kollegasi mielestäsi yksiulotteista informaatiota tuottava tilastorunkkari? Pilaako feminististä höttöä tuottava työtoverisi taas koko sosiologian maineen? Onko pöytä toimija?

Nyt on mahdollisuus dialogisoida sosiologien kesken siitä, mikä yleensä jää hiertämään!

Toteutamme sosiologipäivillä vapaamuotoisen dialogin David Bohmin hengessä (<http://dbohm.com/david-bohm-for-truth-try-dialogue.html>). Bohmilaisessa dialogissa ei ole selkeitä sääntöjä tai tiettyä vetäjää. Se on parhaimmillaan kollektiivista ajatustenvirtaa.

Dialogissa ei pyritä saavuttamaan omia etuja eikä voittoa omalle näkemykselle. Se on enemmänkin yhteistä osallistumista turvallisessa tilassa, jossa ei argumentoida toisiaan vastaan mustavalkoisessa maailmassa. Se sijaan ihmiset ajattelevat yhdessä toistensa kanssa ilman oman statusaseman tuomia hierarkioita.

Suurimmat esteet dialogin toteutumiselle ovat pitkät monologit ja kahden ihmisen väliset väittelyt. Dialogia voi lähestyä näin henkilökohtaisen pohtimisen kautta. Aivokapasiteetti on vaan moninkertainen, kun se tapahtuu yhdessä muiden kanssa.

Dialogi sopii kaikille, niin tutkijoille, opettajille kuin opiskelijoille. Se mahdollistaa uuden tavan tarkastella sosiaalisuutta ja kommunikaatiota. Dialogi voi olla sosiologien keskinäistä ajatustenvaihtoa tieteenfilosofisista kysymyksistä tai kissavideoiden syvimmästä olemuksesta. Mikään aihe ei ole dialogissa kielletty.

Mikäli olet tulossa ”dialogisoimaan” niin ilmoittaudu 20.3. mennessä osoitteeseen aosaar@utu.fi niin saat vastineeksi lyhyen tiivistelmän bohmilaisen dialogin peruseriaatteista. Ryhmään otetaan rajallinen määrä osallistujia ilmoittautumisjärjestyksen perusteella. Sessio järjestetään 28.3 iltapäivällä.

20. Ulkonäkö yhteiskunnassa / Physical appearance in collective life

Koordinaattorit:

Outi Sarpila, taloussosiologia, Turun yliopisto. Email: outi.sarpila@utu.fi

Erica Åberg, taloussosiologia, Turun yliopisto. Email: erica.m.aberg@utu.fi

Iida Kukkonen, taloussosiologia, Turun yliopisto. Email: iltkuk@utu.fi

Tero Pajunen, taloussosiologia, Turun yliopisto. Email: teaapa@utu.fi

The working group approaches the role of physical appearance in social relations from multiple perspectives, and asks what kind of significance physical appearance has in modern societies. How do selfies and social media affect our relation to appearance? How does fashion flow? Why are leaders expected to look like greyhounds? How does fat activism change the world? Why does underarm hair still raise eyebrows? What do these and other appearance-related phenomena imply for people in different social positions? In the group physical appearance is approached broadly, considering facial and bodily traits, as well as clothing, accessories and the wider physical habitus. Scholars are invited to present anything from full papers and masters theses to ideas that have been gathering dust in their drawers. Qualitative, quantitative, multimethod as well as purely theoretical analyses are equally welcomed. The working languages are **Finnish and English**.

21. Cognitive sociology

Koordinaattorit:

Tuukka Kaidesoja, käytännöllinen filosofia, Helsingin yliopisto.
Email: tuukka.kaidesoja@helsinki.fi. Tel. 0445567150

Mikko Hyyryläinen, käytännöllinen filosofia, Helsingin yliopisto.
Email: mikko.e.hyyrylainen@helsinki.fi. Tel. 0407046324

Sociology and the cognitive sciences research similar topics, such as human action, representation(s), and memory. It is not surprising that during the last few decades attempts to integrate these disciplines have been made in the discussions concerning sociology and its future. Although the idea of cognitive sociology has been around for some time, there are still unanswered questions: Whether, or to what extent, these disciplines can be integrated? How the integration should be done? What would empirical research in cognitive sociology look like? What are the potential benefits and problems of this type of research?

The objective of this working group is to map possible answers for these questions and also bring together sociologists and other social scientists who are interested in and/or working on this topic which is known by various names, such as “cognitive social science”, “culture and cognition”, and “cognitive sociology”. The presentations may deal with theoretical, empirical or historical issues. They may be for or against the integration. This working group accepts presentations that have something to do with the connection between brain/mind and “the social”.

The preferred language is **English**, but we also accept presentations that are in **Finnish**.

22. Eliitit, suurituloiset ja vauraat / Elites, top incomes and the wealthiest

Koordinaattorit:

Hanna Kuusela (Dos.), yliopistotutkija, Tampereen yliopisto & Helsingin yliopisto.

Email: hanna.kuusela@uta.fi. Tel. 050 5142264

Roosa Sandell, projektitutkija, Turun yliopisto. Email: rmesan@utu.fi. Tel: +358400521624

Miltä näyttävät yhteiskuntien yläluokat? Mitä tiedämme hyvin toimeentulevista ja varakkaista? Miten teoretisoida yhteiskuntien etuoikeutettuja ryhmiä ja eliittejä?

Erilaiset eliitit sekä tulo- ja varallisuustilastojen yläpään ryhmät ovat saaneet viime aikoina paljon huomiota, kun etuoikeutettujen ryhmien tutkimus on lisääntynyt. Tutkimukset osoittavat, että kaikista rikkaimmat ja suurituloisimmat ovat viime vuosikymmeninä kasvattaneet eroa muihin, ja taloudellisen eriarvoisuuden kasvun on osoitettu johtuneen etenkin rikkaiden rikastumisesta. Tutkimukset ovat keskittyneet perinteisesti tulo- ja varallisuuseroihin, mutta ylimpien ryhmien tuottama tai ylläpitämä eriarvoisuus käsittää myös erilaisia sosiaalisia ja kulttuurisia ilmiöitä. Siksi työryhmässä kohdistetaan katse moninaiisiin yhteiskuntien huipuilla oleviin ryhmiin ja käsitellään erilaisia eliittejä ja liittiryhmiä sekä niiden suhdetta eriarvoisuuteen ja muuhun yhteiskuntaan.

Kutsumme työryhmään mukaan esityksiä kaikista eliittejä koskevista näkökulmista. Esitelmät voivat käsitellä esimerkiksi taloudellisesti etuoikeutettuja ryhmiä, mutta tervetulleita ovat myös muunlaisia yhteiskunnallisia eliittejä (esim. poliittisia, kulttuurisia ja liike-elämän eliittejä) ja liittipuhetta koskevat esitelmät. Esitelmät voivat pohjata niin laadullisiin kuin määrällisiinkin aineistoihin ja käsittelytapoihin tai olla teoreettisempia katsauksia eliitteihin ja eliittimääritelmiin.

Työryhmän esitykset voivat olla ideapapereita, katsauksia ja keskusteluavauksia tai oman tutkimuksen lähtökohtien, analyysin tai tulosten esittelyä.

What are the upper classes of societies? What do we know about those who are well-off? How to theorize societies' privileged elite groups?

Different elite groups and those on top of the income and wealth distribution have received lot of attention recently, as research on privileged groups has increased. Previous research shows that the richest have increased the gap between themselves and others over the last few decades, and that the growth in income inequality is due to the rich becoming richer. Most of the previous research has focused on income and wealth differences, but inequality covers also different kinds of social and cultural phenomena.

The working group focuses on various elite groups in societies. We discuss different elites and their relationship to inequality and the society. Presentations can focus on economically privileged groups, but we invite presentations about other types of elites also (e.g. political, cultural and business elites). Presentations can be based on both quantitative and qualitative data and methods, or be more theoretical conceptualizations of the elites.

Presentations can be idea papers and reviews, or present the starting points, analysis or results of your own research.

23. Kriittinen teoria yhteiskuntatutkimuksessa

Koordinaattorit:

Paul Jonker-Hoffrén: VTT, tutkijatohtori. Työelämän tutkimuskeskus, Tampereen yliopisto.
Email: paul.jonker-hoffren@staff.uta.fi. Tel. +358504377206

Suvi Salmenniemi: Sosiologian professori. Sosiaalitieteiden laitos, sosiologia, Turun yliopisto.
Email: sutusa@utu.fi. Tel. +358505226457

Työryhmässä keskustellaan kriittisen teorian ajatteluperintöä eri tavoin hyödyntävistä yhteiskunta-analyyseistä. Pohdimme, mitä annettavaa kriittisellä teorialla ja sen käsitteistöllä on tämän hetken yhteiskunnallisten kysymysten ymmärtämiseen, kuten esimerkiksi eriarvoisuuden, ilmastonmuutoksen, työelämän, kulutuksen tai terveyden ja hyvinvoinnin. Toivotamme työryhmään tervetulleeksi sekä empiiriset että teoreettiset puheenvuorot, jotka ovat tavalla tai toisella vuoropuhelussa kriittisen teorian perinteen kanssa. Esitykset voivat hakea inspiraationsa sekä varhaisesta kriittisestä teoriasta että tämän hetken keskeisten ajattelijoiden tuotannosta, kuten esimerkiksi Jean-Philippe Derantyn, Nancy Fraserin, Christophe Dejoursin, Axel Honnethin tai Hartmut Rosan.

24. Sosiaalinen eriarvoisuus / Social inequality

Koordinaattorit:

Jani Erola, Sosiaalitieteiden laitos, Turun yliopisto. Email: jani.erola@utu.fi. Tel. 040 512 5286

Laura Heiskala, Sosiaalitieteiden laitos, Turun yliopisto. Email: lamhei@utu.fi, Tel. 040 020 4885

Elina Kilpi-Jakonen, Sosiaalitieteiden laitos, Turun yliopisto. Email: elina.kilpi-jakonen@utu.fi.
Tel. 044 274 6613

Mikko Niemelä, Sosiaalitieteiden laitos, Turun yliopisto. Email: mikko.niemela@utu.fi. Tel. 040 513 3669

Työryhmässä käsitellään sosiaalista eriarvoisuutta määrällisen tutkimuksen näkökulmasta. Eriarvoisuudella tarkoitetaan tässä mitä tahansa sosiaalisen stratifikaation muotoa, joka luo systemaattista eriarvoisuutta erilaisten sosiaalisten ryhmien välille. Tutkimuskohteena voi olla koulutus, työmarkkinat tai muu eriarvoisuuden muoto. Tutkittavat sosiaaliset ryhmät voivat perustua mm. perhetaustaan, koulutustasoon, sukupuoleen, maahanmuuttajuuteen tai siviilisäätyyn. Työryhmään toivotaan tutkimuksia, jotka tutkivat eriarvoisuuden ylisukupolvisuutta tai sen kumuloitumista elämänkaaren aikana, sekä tutkimuksia, jotka pyrkivät selittämään sosiaalisten ryhmien välisiä eroja. Kansainvälisesti vertailevat tai pitkittäistutkimukset, jotka tutkivat yhteiskunnallisten rakenteiden ja instituutioiden (kuten etuus- ja palvelujärjestelmän) vaikutusta eriarvoisuuteen, ovat myös tervetulleita.

The working group focuses on quantitative research examining social inequality. By social inequality we mean any form of social stratification that creates systematic inequality between different social groups. The research may relate to education, labour markets or another form of inequality. The social groups researched may be based on social origin, education, gender, migrant status or marital status, for example. The working group invites presentations that examine the intergenerational transmission of inequality or how inequality accumulates over the life course, as well as presentations that aim to explain differences between groups. Cross-nationally comparative and longitudinal studies that examine the influence of social structures and institutions (such as the tax-benefit system and public services) on inequality are also welcome.

25. Kansalaistoiminta ja eriarvoisuus

Koordinaattorit:

Henrietta Grönlund, TT, Kirkkososiologian dosentti, Kaupunkiteologian yliopistonlehtori, Teologinen tiedekunta, Helsingin Yliopisto. Email: henrietta.gronlund@helsinki.fi. Tel. 050-3148772

Petri Paju, YT, Hankepääällikkö, Lastensuojelun Keskusliitto. Email: petri.paju@lskl.fi. Tel. 050 578 02 59

Tuija Seppälä, VTT, Sosiaalipsykologi, Tutkijatohtori, Teologinen tiedekunta, Helsingin yliopisto. Email: tuija.seppala@helsinki.fi. Tel. 050-3233236

Kansalaistoiminnalla tarkoitetaan kansalaisten vapaaehtoista, julkista toimintaa yhteiskunnassa, yhteiseksi hyväksi. Sen muotoja ovat muun muassa yhdistystoiminta, vapaaehtoistoiminta, mielenosoitukset ja aktivismi. Käsite liitetään usein demokratian, osallisuuden ja yhteisen hyvän näkökulmiin, mutta miten kansalaistoiminta ja eriarvoistuminen ilmiöinä liittyvät toisiinsa? Milloin kansalaistoiminta vähentää eriarvoisuutta, ja milloin kenties ilmentää tai lisää sitä? Milloin kansalaistoiminta on osa ratkaisua, milloin osa eriarvoistumisen ongelmaa? Miten eriarvoistumisen tematiikka on kansalaistoiminnan kentillä ja tutkimuksissa otettu huomioon?

Työryhmään kutsutaan esityksiä, jotka tarkastelevat eri tavoin kansalaistoiminnan ja eriarvoistumisen leikkauspintoja. Näitä voivat olla esimerkiksi tutkimukset, jotka käsittelevät eri asemassa olevien ihmisryhmien osallistumista ja rooleja kansalaistoiminnan kentillä. Myös tutkimukset, jotka selvittävät kansalaistoiminnan roolia eriarvoistumisessa tai sen vähentämisessä, ovat toivottuja. Olemme kiinnostuneita myös tutkimuksista, jotka pohtivat kansalaisyhteiskunnan roolia julkisen sektorin jatkeena tai sen haastajana eriarvoistumiskehityksen näkökulmasta. Kansalaistoiminnan käsitteeseen sisällytämme laajasti sekä sen organisoituneemmat (ns. kolmas sektori, esim. järjestö- ja yhdistystoiminta) että vapaamuotoisemmat (ns. neljäs sektori, esim. kaupunkiaktivismi, verkostotoiminta) toimintamuodot.

26. Taloudellinen hyvä- ja huono-osaisuus

Koordinaattorit:

Ilari Ilmakunnas, THL. Email: ilari.ilmakunnas@thl.fi. Tel+358 29 524 7230

Esa Karonen, Turun yliopisto. Email: eokaro@utu.fi. Tel. +358 29 450 3070

Pasi Moisio, THL. Email: pasi.moisio@thl.fi. Tel. +358 29 524 7228

Taloudellinen hyvä- ja huono-osaisuus ovat aina olleet eriarvoisuuden tutkimuksen keskeisimpiä tutkimuskohteita. Lisäksi kiinnostus taloudellista eriarvoisuutta ja sen vaikutuksia kohtaan on kasvanut merkittävästi viime vuosien aikana. Tuloerot kuvaavat taloudellisten resurssien jakautumista. Taloudellisen eriarvoisuuden tutkimus tyypillisesti tarkastelee resurssien riittämättömyyttä, elintaso yleensä sekä toisaalta varallisuuden ja tulojen kumuloitumista. Lisäksi tulojen ylisukupolvisuus on suurinta tulojakauman ylä- ja alapäissä. Kotitalouksien väliset erot tuloissa, kulutuksessa ja varallisuudessa ovat yhteydessä muun muassa koko väestön hyvinvointiin, syrjäytymiseen, sosiaaliseen luottamukseen, sosiaaliseen liikkuvuuteen sekä poliittisten ja taloudellisten instituutioiden toimintaan.

Taloudellisen eriarvoisuuden tutkimukselle on runsaasti kysyntää. Varsinkin politiikkatoimien tulonjakovaikutusten arviointi edellyttävät empiiristä tutkimusta. Tutkimusten avulla voidaan havainnollistaa, missä määrin eri mittarit antavat erilaisen kuvan taloudellisen eriarvoisuuden muutoksista niin lyhyellä kuin pitkällä aikavälillä. Erot voivat olla merkittäviä niin suomalaisesta kuin globaalistakin näkökulmasta. Lisäksi tutkimusten avulla voidaan paikantaa, miten tulonjaossa tapahtuvat muutokset kohdistuvat esimerkiksi eri väestöryhmiin tai alueellisesti.

Työryhmään toivotaan niin empiirisiä kuin metodologisia tutkimuksia koskien taloudellista hyvä- ja huono-osaisuutta. Aiheena voi olla esimerkiksi tuloerot tai köyhyys kansainvälisesti vertaillen, taloudellisen eriarvoisuuden ajalliset muutokset, varallisuuden kasautuminen, ylisukupolvinen tuloliikkuvuus, kulutuserot matala- ja korkeatuloisten välillä, köyhyyden ja tuloerojen yhteiskunnalliset syyt ja seuraukset, väestöryhmittäiset tarkastelut taloudellisesta eriarvoisuudesta, tai politiikkavaihtoehtojen tulonjakovaikutusten tarkastelu.

27. Juhlimiskulttuurien tutkimus / Sociology of Celebration / Festandets sociologi

Koordinaattorit:

Ismo Kantola, sosiologian dosentti, TY. Email: ikantola @utu.fi. Tel. 0405729211

Satu Lehto, musiikkitieteen jatko-opiskelija, TY. Email: satu.soukka@gmail.com

"(...) tapamme juhlia heijastelee yhteiskuntaa laajemminkin. Yöelämässä ahdistelu ja syrjintä ovat normalisoituneita ja hyväksyttäviä asioita." (taiteilija Jenna Jauhiainen)

Työryhmässä keskustellaan siitä, miten tapamme juhlia heijastaa yhteiskuntaa, vai heijastaako se? Juhlintaan liittyy monin tavoin ulossulkemista mutta samalla myös valikoivaa sisäänsulkemista. Juhlarituaalit saattavat ylläpitää ja vahvistaa hierarkioita niin juhlaväen keskuudessa kuin laajemminkin siinä, kuka voi osallistua juhlaan.

Mutta entä transgressio, juhlintaan toisinaan kuuluva hyvien tapojen ja/tai moraalikoodin rikkominen? Voisiko transgressio lisätä inklusiivisuutta ja vähentää ulossulkemista? Vai uhkaako transgressio kenties ulossulkevalla tavalla juhlijoiden, juhlan rakentajien ja tuottajien integriteettiä ja digniteettiä?

Työryhmään ovat tervetulleita juhlia, juhlimista, hauskanpitoa ja bilettämistä koskevat sosiologiset, kulttuurihistorialliset, antropologiset sekä terveystieteelliset esitykset.

"Discrimination and harassment in clubs is normalized and frequent." (Jenna Jauhiainen)

The workshop is bound to discuss how our ways to celebrate reflects the wider society, or does it? Celebration entails exclusion in multifold ways, as well as a situated selective inclusion. Solemn rituals may uphold and strengthen hierarchies within the guests as well as in the overall population as to who is eligible to participate.

But what about transgression, the ever present possibility in parties to break the code? Could transgression enhance equal participation? Or does the burden of transgression distribute unequally among the participants of the celebrate event? Or even threatening the integrity or dignity of some of the guests?

We welcome sociological, anthropological, cultural studies as well as health and folkloristic studies on feasts, parties, clubbing, celebration and having fun.

Presentations in Finnish, Swedish and English are welcome!

28. Oikeus ja rikollisuus yhteiskunnassa

Koordinaattorit:

Maija Helminen, Erikoistutkija, Turun yliopisto, Oikeustieteellinen tiedekunta. Email: anmahel@utu.fi. Tel. 044-5233724

Anna Hurmerinta-Haanpää, Tohtorikoulutettava, Turun yliopisto, Oikeustieteellinen tiedekunta. Email: alhurm@utu.fi. Tel. 040-7733322

Emma Holkeri, Tohtorikoulutettava, Turun yliopisto, Oikeustieteellinen tiedekunta. Email: emma.holkeri@utu.fi. Tel.050-4128351

Toivomme työryhmäämme oikeussosiologisia ja kriminologisia esityksiä niin yhteiskuntatieteilijöiltä kuin oikeustieteilijöiltä. Ymmärrämme oikeussosiologian oikeuden, oikeudellisten ilmiöiden ja toimijoiden yhteiskunnallisesti orientoituneena tutkimuksena. Katsomme, että laajasti tulkittuna oikeussosiologia sisältää myös kriminologian eli rikollisuuden ja sen kontrollin tutkimuksen sekä rikosoikeuteen ja muihin oikeudenaloihin keskittyvän empiirisen tutkimuksen. Toivomme, että esityksesi paikantuu laajasti ymmärrettynä oikeussosiologiaan (sisältäen kriminologian ja oikeusempirian), mutta sen tarkempi aihe ja kysymyksenasettelu ovat vapaat. Esityksesi voi olla teoreettinen tai empiirinen ja perustua tutkimussuunnitelmaan, käynnissä olevaan tai jo valmistuneeseen tutkimukseen.

29. Ääni, keho, erialaisuudet ja eriarvoisuudet / Sound, body, distinctions, and inequalities

Koordinaattorit:

Tarja Rautiainen-Keskustalo, Professori, Tampereen yliopisto/Viestintätieteiden tiedekunta/Musiikintutkimus. Email: tarja.rautiainen@uta.fi. Tel: (+358) 40 190 9809

Visuaalisuuden tutkimus on vakiinnuttanut paikkansa yhteiskuntatutkimuksen kentällä ja sen katsotaan tuottavan relevanttia tietoa yhteiskuntaelämästä ja sosiaalisista suhteista. Äänen tai äänellisen kulttuurin tutkimuksella ei ole vastaavaa asemaa: äänen ja sosiaalisen toiminnan yhteys koetaan hankalaksi käsitteellistää ja teoretisoida. Ääneen liittyy paljon estetisoivia ja normatiivisia käsityksiä, toisaalta äänen olemassaoloa yhtenä kehon aistimodalityteista ei aina edes tiedosteta. Kuitenkin digitaalinen kulttuuri on tuonut äänen yhä keskeisempään rooliin arjessa; esimerkiksi sosiaalisen median käytäntöjen yhteydessä puhutaan uusista puhekulttuureista, toisaalta uusissa teknologioissa äänentunnistus ja puhekäyttöliittymät ovat yleistymässä. Samanaikaisesti puhutaan kuuntelemisen merkityksestä vuorovaikutussuhteissa tai yhteiskunnallisten erojen tarkastelussa.

Työryhmässä pohditaan, miten organisoitua ja organisoimatonta ääntä ja äänellisyyttä voidaan käsitteellistää osana (ihmisen) toimintaa erilaisuuden ja eriarvoisuuden näkökulmasta: millaiseen aspektin ääni tuo erojen ja erilaisuuden tarkasteluun oli sitten kysymyksessä ihmiskehon tuottama puheääni erilaisissa sosiaalisissa konteksteissa tai teknologioiden, luonnon ja materioiden tuottama (ei-inhimillinen) ääni. Tarkastelun kohteena voivat olla esimerkiksi puheääneen liittyvät konventiot ja normit, ääneen perustuvat yhteiskunnalliset ja sosiaaliset eronteot, tilan ja ympäristön hahmottaminen, jaottelut inhimillinen ja ei-inhimillisen välillä. Työryhmässä pohditaan myös sitä, miten äänentutkimusta voidaan liittää osaksi kehollisuuden, materiaalisuuksien ja teknologioiden tutkimusperinteitä.

Sound, body, distinctions, and inequalities

While visual studies has established its place in the fields of sociology and social research, as generating relevant information about social life and relationships, the study of *sound* and audible culture has not achieved similar status. The link between sound and social action is regarded as difficult to conceptualize and theorize, and sound is associated with many aesthetic and normative attitudes. Also, the existence of sound as one of the body's sensory modalities is not always acknowledged. Yet, sound has an increasingly important role in the present digital culture. In particular, some of the recent social media practices, defined as the *new aural cultures*, highlight the role of sound and voice. Moreover, the growing significance of speech interfaces and voice interfaces highlight the centrality of this aural dimension. The role of listening has become highlighted in the study of interaction or social differences.

This working group focuses on the questions of how organized or non-organized sounds and aurality can be conceptualized as part of (human) activities. Examples include the differences and inequalities in human voice in different social contexts; (non-human) sounds produced by technologies, environment, and materialities; conventions and norms that sounds may disclose; perceptions of space and environment; and the divisions made between the human and non-human. This working group also discusses how sound research could be incorporated, for example, into the research traditions of embodiment, materiality, and technology.

30. Ideologian monet roolit lohduttajana, sopeuttajana, oikeuttajana ja toiminnan sytyttäjänä.

Koordinaattorit:

Ilkka Pirttilä, YTT, dosentti, Itä-Suomen yliopisto & Tampereen yliopisto. Email: ilkka.pirttila@outlook.com. Tel: 040 583 5081

Sami Torssonen, VTM, Tutkija

Elämmekö erilaisissa kuplissa ja maailmoissa? Mikä yhteiskuntapolitiikassa on välttämätöntä? Miten mieltämme hallitaan? Mihin uskomme? Miten asiat oikeutetaan? Millä tavoin arkielämä on ideologista? Miten subjekteja ja identiteettejä luodaan?

Työryhmässä *Ideologian monet roolit lohduttajana, sopeuttajana, oikeuttajana ja toiminnan sytyttäjänä* on mahdollista puntaroida edellä mainittuja ja muita yhteiskuntatieteen uuteen ”ideologiseen käänteeseen” liittyviä kysymyksiä.

Sosiologisessa kirjallisuudessa ideologialle on annettu monia määritelmiä: 1) Ideologia on vallan palveluksessa oleva merkitysjärjestelmä, 2) ideologia on mentaalinen kehys, joka tekee ymmärrettäväksi yhteiskunnan toiminnan, 3) ideologia ”kutsuu subjekteja” ja luo identiteettejä, 4) ideologia koostuu aatteista ja ajatustavoista ja 5) ideologia oikeuttaa erilaisia maailmoja.

Osa käsityksistä edustaa neutraalia ideologiateoriaa ja osa ideologikritiikkiä. Etupäässä ideologikriittisessä tutkimuksessa on tarkasteltu etupäässä erityistä ideologiaa eli kapitalismin ideologiaa ja sen eri versioita. Yksi versio on uusliberalismi, johon liittyvät ainakin ”kapitalistinen realismi”, tavarafetisismi, individualismi ja negatiivisen vapauskäsitteen painottaminen.

Tähän työryhmään ovat tervetulleita kaikki esitykset, jotka ovat kiinnostuneet yhteiskunnallisten ilmiöiden ideologisesta luonteesta.

Työryhmän esitykset voivat olla ideapapereita, katsauksia ja avauksia tutkimuskeskusteluun, oman tutkimuksen lähtökohtien, analyysiprosessin tai tulosten esittelyjä. Kaikki uudet esitystavat - kuten vaikkapa video, ideologinen sukuselvytys, tallennettu haastattelu tai väittely sekä esitys, joka kokonaisuudessaan rakentuu dialogiin työryhmäyleisön kanssa - ovat sopivia.

31.Uudet ja vanhat johtamisopit työtä järjestämässä ja sotkemassa

Koordinaattorit:

Eeva Jokinen, Itä-Suomen yliopisto. Email: eeva.jokinen@uef.fi. Tel.0503618665

Timo Aho, Itä-Suomen yliopisto. Email: timo.aho@uef.fi. Tel. 0504698293

Johtamisen malleja kehitetään silloin kuin organisaation toimintaympäristössä tapahtuu muutoksia; organisaatioon kohdistuu taloudellisia paineita, asiakaskunta muuttuu, tapahtuu poliittisia tai kulttuurisia käännteitä, jotka edellyttävät muutoksia myös työprosesseissa ja niiden kehittämisessä. Ja vastavuoroisesti myös johtamismalleilla muokataan toimintaympäristöä. Monet johtamisopit kehittyvät ja muokkautuvat työpaikkojen käytännöissä ja perustuvatkin ajatukseen oppien sovellettavuudesta. Vanhat johtamisopit, kuten tieteellinen liikkeenjohto eli taylorismi, näkyvät tänäkin päivänä uusina sovelluksina. Johtamisopit kuten Lean, uusi julkisjohtaminen ja muutosjohtaminen ovat toimineet työn järjestämisen periaatteina melko pitkään. Ne ovat osaltaan tuottaneet käsityksiä siitä, millaisia työntekijöiden, esimiesten ja johtajien tulisi olla, mitä heidän tulisi osata ja mitä olla valmiita oppimaan.

Uudet johtamismallit voivat aiheuttaa myös muutosvastarintaa. Johtamisopit eivät välttämättä sisällytä menetelmävalikoimiinsa esimerkiksi sukupuolten tasa-arvoon tai eriarvoisuuden ehkäisemiseen tähtääviä keinoja. Johtamisoppien pyrkimys poistaa ammatillisia hierarkioita voi aiheuttaa haasteita työntekijöiden ammatilliselle toimijuudelle. Millaisia uusia toimijuuksia ja subjektiviteetteja syntyy johtamismalleista ja niiden muutosvastarinnasta? Miten johtamisopit ja talous kytkeytyvät toisiinsa? Kuka johtaa ja ketä, kun työ on muutoksessa, ja miten professiot reagoivat uusiin johtamismalleihin?

Työryhmä kutsuu koolle teoreettisia ja empiirisiä papereita. Toivomme työryhmäämme esityksiä, jotka keskustelevat johtamisen vanhoista ja uusista tavoista, käytännöistä ja teorioista jotka järjestävät sukupuolittuneita, rodullistettuja ja luokkaistettuja – eri tavoin eriarvoistavia – työmarkkinoita, ammatteja ja työtä globaaleissa ja lokaaleissa talouksissa.

32. Asuminen, kaupunki ja eriarvoisuus

Koordinaattorit:

Lotta Junnilainen, Tampereen yliopisto. Email: lotta.junnilainen@helsinki.fi,

Teemu Kempainen, Helsingin yliopisto. Email: teemu.t.kempainen@helsinki.fi

Hanna Kettunen, Turun yliopisto. Email: hanna.kettunen@utu.fi

Asumiseen ja kaupunkiin liittyvät kysymykset kietoutuvat eriarvoisuuteen ja sen moniin ulottuvuuksiin. Kenelle kaupunkia rakennetaan? Mitä asuminen maksaa? Miten yhteiskunta tukee asumista? Kenellä on oikeus kaupunkitilaan? Millainen merkitys on asuinalueiden maineella? Miten asuinalue vaikuttaa yksilöiden elämänmahdollisuuksiin?

Työryhmän tavoitteena on koota yhteen asumisen ja kaupungin kysymyksiä tarkastelevia tutkijoita pohtimaan tuoreista näkökulmista asumisen, kaupungin ja eriarvoisuuden yhteenkietoutumia ja tarkastelemaan niiden mahdollisuuksia ymmärtää kiihtyvässä vauhdissa muuttuvaa yhteiskuntaa. Työryhmään ovat tervetulleita kaikki esitykset, jotka käsittelevät sosiaalitieteellisestä näkökulmasta asumisen tai kaupungin tematiikkaa

33. Musikens sociologi / Musiikin sosiologia / Sociology of Music

Koordinaattorit:

Mikko Lagerspetz, Åbo Akademi. Email:mlagersp@abo.fi. Tel. +358 2 215 48 14

Sabina Hadžibulić, Uppsala universitet sabina.hadzibulic@crs.uu.se

Arbetsgruppen välkomnar bidrag om musikens samhälleliga roll ur alla tänkbara perspektiv. Möjliga teman är t. ex. musikens produktion, distribution och konsumtion; musikens och musicerandets sociala funktioner; skapande-, framförande- och lyssnarpraktiker; fandom, ideologiernas och religionens förhållande till musiken; hur musiken återspeglar, upprätthåller eller utmanar samhälleliga hierarkier; dess förhållande till klass, kön och etnicitet, till marknad och kapitalism. Man kan diskutera de nya medierna; organisationer och grupper, identitet; samt förstås själva musiken och icke-musiken. Arbetsgruppens språk är svenska, finska och engelska.

MUSIIKIN SOSIOLOGIA

Työryhmään odotetaan esityksiä musiikin roolista yhteiskunnassa, kaikista mahdollisista näkökulmista. Mahdollisia teemoja ovat esimerkiksi musiikin tuotanto, jakelu ja kulutus; musiikin ja musisoinnin sosiaaliset funktiot; luomis-, esitys- ja kuuntelukäytännöt; fanius, ideologioiden ja uskonnon suhde musiikkiin; se, miten musiikki heijastaa, uusintaa tai haastaa yhteiskunnan hierarkioita; sen suhde luokkaan, sukupuoleen ja etnisyyteen, markkinoihin ja kapitalismiin. Voi käsitellä uusia medioita; organisaatioita ja ryhmiä, identiteettiä; sekä tietenkin itse musiikkia ja ei-musiikkia. Työryhmän kielet ovat suomi, ruotsi ja englanti.

SOCIOLOGY OF MUSIC

The working group welcomes papers on the role of music in society, from all possible perspectives. Possible issues to be discussed are, e.g., the production, distribution and consumption of music; the social function of music and music making; practices of creation, performing and listening; fandom, the relation of ideology and religion with music; how music reflects, reproduces or challenges societal hierarchies; its relationship with class, gender and ethnicity, with markets and capitalism. The new media, organizations and groups, identities can be discussed; and, of course, the music (and non-music) itself. The working group's languages are English, Swedish and Finnish.

34. Tasa-arvoistaako jakamistalous?

Koordinaattorit:

Pasi Mäenpää, dosentti, vastuullinen tutkija, Helsingin yliopisto. Email: pasi.maenpaa@helsinki.fi.
Tel. 040 592 3933

Jakamistalous ja muut kansalaisten keskinäiset taloudelliset toimintamuodot (vertaistalous, osallisuustalous, solidaarisuustalous jne.) edustavat merkittävää yhteiskunnallista muutospäätymää, jossa taloudellinen ja sosiaalinen arvomuodostus kietoutuvat yhteen. Jakamistalouden ydinajatuksia ovat 1) vajakäytössä olevien resurssien tehokkaampi hyödyntäminen, 2) siirtyminen omistajuudesta käyttöoikeuksiin sekä 3) vertaistoiminta ja -tuotanto.

Jakamistalouden taustalla on ajatus kuluttajista aktiivisina kansalaisina, jotka luovat ja jakavat palveluja ja hyödykkeitä toistensa kanssa. Jakamistalous lupaa tien kohti ekologisesti kestävästä kulutuksesta, yhteisöllisyyttä, solidaarista taloudellista vaihtoa, uusia liiketoimintamalleja sekä tehokkaasti organisoitua työtä ja tuotantoa. Jakamistalous voi synnyttää myös riittäviä työsuhteita, lisääntyvää liikennettä ja hyvinvoinnin epätasaista jakautumista. Ekologisesta näkökulmasta jakamistalous on ristiriitainen ilmiö, sillä se lähtee yhtä aikaa sekä liiallisen kulutuksen kritiikistä että uusien kulutusmahdollisuuksien tavoittelusta.

Työryhmään toivotaan esityksiä jakamistalouden kentän eri ulottuvuuksista. Ne voivat koskea empiirisiä tapaustutkimuksia, käsitteellisiä analyysejä tai kehittäviä tutkimuksia liittyen esimerkiksi sääntelyyn tai uusien konseptien kehittelyyn. Esitysten toivotaan sisältävän eriarvoistumista koskevaa pohdintaa.

35. Tiedon ja tietämisen eriarvoisuus

Koordinaattorit:

Vesa Puuronen, Oulun yliopisto. Email: vesa.puuronen@oulu.fi. Tel. 050 435 1053

Marjo Laitala, Oulun yliopisto. Email: marjo.laitala@oulu.fi. Tel. 040 734 2968

”Menes valittaan nälkääs, niin lyödään sellainen rätinki eteen, ettei sun voi olla nälkä”, jupisi sotamies Lahtinen. Työryhmässä pureudutaan tiedon ja tietämisen eriarvoisuuteen. Esimerkiksi asiantuntijatieto ja kokemustieto ovat usein törmäyskurssilla viimeaikaisissakin yhteiskunnallisissa keskusteluissa, kuten Linnan romaanissa.

Odotamme työryhmään esityksiä, joissa tarkastellaan eriarvoista ja eriarvoistavaa tietoa yhteiskunnallisissa diskursseissa ja käytännöissä. Esitelmissä voi tarkastella hallinnon, tieteen tai professioiden asiantuntijatiedon ja omakohtaisesta kokemuksesta kumpuavan kokemustiedon suhdetta. Lisäksi tarkastella voi mitä tahansa lähtökohtaisesti eriarvoista tietoa, tai tietoa, joka tuottaa eriarvoisuutta. Tiedolla, tietämisellä ja tiedon salaamisella on aina vaikutuksia ja seurauksia yhteiskunnallisten ongelmien määrittämisen ja ratkaisemisen eli yhteiskunnan hallinnan kannalta. Millä tiedolla kulloisiinkin yleisöihin vedotaan, millä tavoin ja missä tarkoituksessa? Mitkä ovat areenat, joilla tiedosta kamppaillaan? Onko kaikki kokemustieto aina samanarvoista, vai onko jonkun kokemustiedolla enemmän arvoa, painoarvoa, merkitystä ja vaikutuksia kuin jonkun toisen kokemustiedolla? Entä eri asiantuntijoiden tieto? Miten yhdistää eri tiedot ”enemmäksi” ja paremmaksi tiedoksi?

36. Näkökulmia ikään ja vallankäyttöön

Koordinaattorit:

Anu Isotalo, FT, Oikeustieteellinen tiedekunta, Turun yliopisto.

Email: anu.isotalo@utu.fi. Tel. 040 5105 750

Ikään liittyviin sosiaalisiin erontekoihin sitoutuu näkyvää yhteiskunnallista vallankäyttöä ja normatiivisia odotuksia, mutta myös piiloisempia oletuksia ihmisten toimintakyvystä, rajoituksista ja mahdollisuuksista. Ikä yhdessä muiden yhteiskunnallisten erontekojen kanssa voi jäsentää erilaisia keskenään ristiriitaisiakin asemia, joihin liittyy tunnistettua tai tunnistamatta jäävää sivuuttamista, ulossulkemista, eriarvoistamista tai etuoikeuttamista.

Työryhmässä pohditaan, miten ikä huomioidaan tai miten se tulee näkyviin sosiaalisten erontekojen, eriarvoisuuden, tasa-arvon tai syrjinnän kysymyksissä. Mitä tutkimus on osoittanut ja mikä on jäänyt kenties vielä huomiotta? Mitä ikäsensitiivinen analyysi tuo tai voi tuoda vallankäytön tarkasteluun? Työryhmään toivotaan esityksiä, jotka keskittyvät ikään liittyvien määrittelyjen teoreettiseen, eettiseen, oikeudelliseen, metodologiseen ja/tai empiiriseen tarkasteluun. Vallankäyttöä voi esityksissä lähestyä määritelmällisesti hyvin moninaisista määrittelyvallan, kontrollin tai väkivallan näkökulmista.

37. The shifting divides of our digital lives

Koordinaattorit:

Tuukka Lehtiniemi, Doctoral Candidate, University of Helsinki
Email: tuukka.lehtiniemi@helsinki.fi. Tel. 050 328 2462

Robin Lybeck, Doctoral Candidate, Åbo Akademi University
Email: rlybeck@abo.fi. Tel. 040 746 4757

Titi Ertiö, Postdoc Researcher, University of Helsinki
Email: titiana.ertio@helsinki.fi. Tel. 045 850 9685

Marta Choroszewicz, Postdoc Researcher, University of Eastern Finland
Email: marta.choroszewicz@uef.fi. Tel. 050 330 9365

Marja Alastalo, University Lecturer, University of Eastern Finland
Email: marja.alastalo@uef.fi. Tel. 050 3637 832

Inequality takes new shapes as our societies continue to be transformed by digital technologies and the use of data analytics. Research on digital inequality has largely focused on access to technology and differences in usage. More recently, as our lives are further entangled with new technologies, opportunities to equally participate in society are increasingly affected. Digitalization, datafication and algorithmic monitoring and scoring of people not only reinforce existing societal divisions, but also produce new ones. In this workshop, we discuss the old and new divides of our increasingly digital lives.

We welcome proposals ranging from full to work-in-progress papers and from empirical work to theoretical reflections; equally demos and other atypical proposals can be submitted. Presentations can also act as brief introductions to topics or questions to discuss. Proposals can concern digital in/equality, the different shapes and forms in which they manifest, the reactions they provoke, or their societal consequences. Questions may include, but are not limited to: What hinders or facilitates equal participation in the digital society? How are social institutions adapting to digital change? What forms of civic engagement and activism arise given digital society's asymmetries? Whose voices are heard, who are missing from the conversation? What are the promises, expectations and practices related to the use of Big Data and machine learning?

We accept proposals in English, Finnish or Swedish.

38. Addictions and inequality within society, families, and sociological research

Koordinaattorit:

Post-doctoral researcher Riitta Matilainen, Centre for Consumer Society Research, University of Helsinki. Email: riitta.matilainen@helsinki.fi. Tel. +358405176574
(Responsible organizer)

Doctor of Social Sciences, postdoctoral researcher Henna Pirskanen, University of Jyväskylä Email: henna.pirskanen@jyu.fi. **(Responsible organizer)**

Doctor of Social Sciences, researcher Maria Heiskanen, Gambling Clinic, Helsinki
Email: maria.heiskanen@hus.fi. Tel. +358406811082

Docent, senior researcher Johanna Järvinen-Tassopoulos, National Institute for Health and Welfare.
Email: johanna.jarvinen-tassopoulos@thl.fi

Doctoral Student Veera Kankainen, University of Helsinki, Department of Social Science. Email: veera.kankainen@helsinki.fi

Tuulia Lerkkanen, B.Soc.Sc. & research assistant, University of Helsinki, Centre for Research on Addiction, Control and Governance (CEACG). Email: tuulia.lerkkanen@helsinki.fi.

Addictions and inequality have various connections and causalities. Demand and supply of excessive consumption are not equally distributed in societies, nor are the consequences of addictive behaviours to individuals, families or communities. How class, gender, ethnicity, age and/or educational background are connected to addictions and inequality? What kind of unequal discourses and practices are linked to addictions or to their treatment /governance? What are the politics and policies of addictions? What kind of addictions are accepted in the society and why? Who benefits from addictions? What can sociological research offer for people struggling with addictions?

The session on Thursday seeks answers to the aforementioned questions and calls for abstracts which understand or explain addictions and inequality as interrelated, historical and social phenomena. Presentations pondering the unequalizing or equalizing impacts of addictions or methodological issues are especially welcome. We also warmly welcome researchers from all the career stages and various national backgrounds. The presentations can be held both in Finnish and in English.

The session on Friday concentrates on the theme of addictions in the family. Addictions such as those related to gambling, alcohol and drug use have impacts on the family members of the addicted person. They are connected to social, financial and mental health problems and violence. Hence, addictions are also a source of inequalities within families. In addition, these problems may be carried across generations. In this session, presentations on the impacts of addictions on family members; for example, experiences of different family members; inequalities; family dynamics; experiences; recovery and coping are welcome. **The presentations can be held both in Finnish and in English.**

39. Environmental governance and social inequalities

Koordinaattorit:

Tuula Teräväinen, Department of Geographical and Historical Studies, University of Eastern Finland.
Email: tuula.teravainen@uef.fi

Mariana Galvão Lyra, Department of Geographical and Historical Studies, University of Eastern Email:
mariana.lyra@uef.fi

Juha Kotilainen, Department of Geographical and Historical Studies, Eastern Finland. Email:
juha.kotilainen@uef.fi

The global South is known by its history and current challenges on inequality. Environmental conflicts are closely connected to a search for social change. Since the late 1980s, for example, countries like Argentina, Bolivia, Ecuador, Peru and Venezuela have experienced appalling societal battles while gradually building coalitional capacity for political purposes. Yet, new forms of political activism have emerged in other countries and international spheres as well, as for instance has been visible in Europe e.g., in the new forms of energy citizenship. Building on the socio-political aspects of these conflicts and rooted democratic innovations, the session focuses on protests, innovative alliances and movements related to the management of natural resources as well as new and emerging forms of their governance. It highlights the connections to minorities, oppression and injustice such as those related to gender, race, spatiality, ethnicity and indigenous/traditional communities.

The aim is to discuss socio-political and cultural aspects of natural resource extraction and the governance of natural resources in various contexts. The session welcomes papers focused in one or several countries touching upon the democratic challenges.

40. Sosiaalinen vuorovaikutus

Koordinaattorit:

Mika Simonen, Helsingin yliopisto. Email: mika.simonen@helsinki.fi

Anna Heino, Helsingin yliopisto. Email: anna.s.heino@helsinki.fi

Hanna Rautajoki, Tampereen yliopisto. Email: hanna.rautajoki@uta.fi

Aija Logren, Tampereen yliopisto. Email: aija.logren@uta.fi

Työryhmä käsittelee sosiaalista vuorovaikutusta kaikissa sen ilmenemismuodoissaan. Eriarvoisuuden tutkiminen etnometodologisesti vuorovaikutuksen mikroskooppisten rakenneosasten tasolla voi paljastaa arkiymmärrykselle tuntemattomia sosiaalisia mekanismeja. Keskusteluanalyyssissa on esitetty keskustelijoiden välisen asymmetrian, esimerkiksi tiedollisen eriarvoisuuden, olevan yksi keskeinen vuorovaikutusta jäsentävä tekijä. Eriarvoistavia käytäntöjä tuotetaan ja ylläpidetään arkipäiväisessä sosiaalisessa toiminnassa. Myös ryhmittymisen meihin ja muihin saadaan aikaiseksi ruohonjuuritasolla, osallistujien aktiivisen järjelyn ja yhteistoiminnan tuloksena. Kysymmekin, miten eriarvoisuus vuorovaikutuksessa ilmenee. Millaisia osallistuja-asemia erontekoihin liittyy ja milloin ne muuttuvat ongelmalliseksi? Milloin ja miten eriarvoisuudesta johtuva vuorovaikutuksen ongelma tulee yhteiskunnalliseksi ongelmaksi?

Työryhmän alustukset voivat olla sosiaaliseen vuorovaikutukseen liittyviä empiirisiä, teoreettisia tai käsitteellisiä tutkimuksia tai tutkimussuunnitelmia, joissa selvitetään eriarvoisuutta laadullisesta, määrällisestä tai kokeellisesta näkökulmasta.

41. Prekaari työ ja yrittäjyys

Koordinaattorit:

Mikko Jakonen, YTT, Dosentti, Kulttuuripolitiikan yliopistonlehtori (ma.), Jyväskylän yliopisto.
Email: mikko.p.jakonen@jyu.fi

Henri Koskinen, VTM, Tohtorikoulutettava, Sosiologia, Turun yliopisto. Email: hemiko@utu.fi

Jukka Peltokoski, YTL, Koulutustuottaja, KSL-opintokeskus. Email: jukka.peltokoski@ksl.fi

Miikka Pyykkönen, YTT, Kulttuuripolitiikan professori, Jyväskylän yliopisto.
Email: miikka.pyykkonen@jyu.fi

Prekaari ja joustava työ on nykytalouden toimintaedellytys. Uudet työnteon muodot, kuten alustatalous, hämärtävät yrittäjyyden ja palkkatyön välistä rajaa. Perinteinen jatkuva ja kokoaikainen palkkatyö onkin saanut rinnalleen vaikeasti hahmotettavan palapelin pätkä- ja osa-aikatöitä, itsensä työllistämistä ja yksinyrittäjyyttä, vuokratyötä ja nollatuntisopimuksia sekä harjoitteluja ja työllistämistoimenpiteitä. Kuvassa mukana ovat myös työttömät ja piilotyöttömät, paperittomat ja palautusuhan alla työskentelevät maahanmuuttajat sekä työssäkäyvät köyhät ja velkaantuneet, joille työ ei tuo turvaa tai tulevaisuutta.

Prekaariin tilanteeseen liittyy turvattomuuden ja oikeudettomuuden, vääryyden ja osattomuuden sekä ahdistuksen ja anomian kokemuksia. Ne kumpuavat yhtäältä työnantajatahojen – olivat ne sitten yrityksiä, kaupungeja tai kuntia – tarjoamista epäreiluista työsopimuksista, toisaalta sosiaaliturva- ja työllisyyspalvelujärjestelmästä, jolle epätyypillinen työsuhde on edelleen ”hankala tapaus”. Samoin yrittäjien, erityisesti itsensä työllistäjien, toimeentulo ja sosiaaliturva ovat epävakaa pohjalla. Pahimmillaan vakituisiin työsuhteisiin sovitettu järjestelmä tuottaa prekaarille vain lisää turvattomuutta ja oikeudettomuutta.

Ratkaisuksi tällaisessa ympäristössä pärjäämiseen tarjotaan helposti yrittäjämäistä asennetta, jonka avulla voidaan paikata epävarmuuksia omassa elämässä. Monet tahot katsovatkin, että yrittäjyydestä on tehtävä yksi hyvän kansalaisuuden keskeinen ominaisuus, ellei jopa edellytys.

Prekaarit kokemukset liittyvät myös elämän stressaavuuteen ja turhauttavuuteen. Prekaarit ihmiset joutuvat muita helpommin niin työelämässä kuin sosiaaliturvankin piirissä prekaariansoihin, joissa työn tekeminen johtaa toimeentulon katkoksiin ja kohtuuttomaan byrokraattiseen ”säätämiseen”. Prekaarien työntekijöiden työmarkkinatilanne ja sen kanssa törmäävä sosiaaliturvajärjestelmä tukee huonosti prekaarien omaa aktiivisuutta tilanteen parantamiseksi tai omien suunnitelmien toteuttamiseksi.

Prekaareja työntekijöitä on toisinaan pidetty atomisoituneena ”luokattomana luokkana”. Kuitenkin he myös toimivat yhdessä, järjestäytyvät ja ajavat omaa asiaansa. Prekaarien toiminta voi kuitenkin ilmetä paitsi uusina solidaarisuuksina myös vihaliikkeinä. Edellisestä ajankohtainen esimerkki on Foodoran polkupyörälähetien kampanjointi, jälkimmäisestä kansallismielinen aktivismi. Siksi prekaarin luokan järjestäytyminen ja suuntautuminen on aikamme ratkaisevia kysymyksiä.

42. Turvallisuuden ja maanpuolustuksen sosiologia

Koordinaattorit:

Linda Hart, johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Maanpuolustuskorkeakoulu.
Email: linda.hart@mil.fi. Tel. 0299 530 405

Heikki Laurikainen, Suomen pelastusalan keskusjärjestö. Tel. 040 147 7977. Email:
heikki.laurikainen@spek.fi

Turvallisuuden ja maanpuolustuksen yhteiskuntatieteellisessä tutkimuksessa analysoidaan yhteiskuntien, ryhmien ja yksilöiden hahmottamia riskejä ja uhkakuvia sekä niiden muutosta ajassa ja maantieteellisissä konteksteissa. Kansalaisten turvallisuuden tunne ja poliittis-strategiset uhka-arviot ovat vuorovaikutuksellisessa suhteessa, mutta niiden välillä voi olla myös jännitteitä. Turvallisuudessa on monia ulottuvuuksia, joista luottamus ja sidokset niin kanssaihmiin, yhteisöihin, instituutioihin kuin yhteiskuntiinkin ovat sosiologian ja lähitieteiden keskeisiä tutkimuskohteita.

Miten eri ikä- ja väestöryhmät kokevat turvallisuuden? Millaisia turvattomuuden kokemuksia yhteiskunnallinen eriarvoisuus voi tuottaa? Miten häiriö- ja poikkeustilanteisiin varaudutaan ja organisoidutaan? Millainen yhteiskunnallinen työnjako turvallisuuden tuottamisen ja turvallisuusosallistumisen kentällä vallitsee, ja millä lailla se on muutoksessa? Millä tavalla turvallisuustyöhön ja -osallistumiseen kiinnittyvissä instituutioissa ja yhteisöissä rakennetaan ja muovataan yksilöitä ja identiteettejä? Entä miten turvallisuudesta ja maanpuolustuksesta puhutaan politiikassa ja laajemmassa julkisessa keskustelussa ja minkälaisina representaatioina niitä tuotetaan?

Näihin ja muihin sekä teoreettisiin että empiirisiin kysymyksiin etsimme vastauksia tässä työryhmässä. Poikki- ja monitieteiseen työryhmäämme sopivat esitelmät suunnitelluista, käynnissä olevista tai valmistuneista tutkimuksista. Työryhmään ovat tervetulleita tutkijat, jatko-opiskelijat ja graduntekijät sosiologiasta ja muista yhteiskuntatieteistä. Edustettuja tutkimusaloja voivat olla esimerkiksi sotatieteet, politiikan tutkimus, rauhan- ja konfliktitutkimus, organisaatiotutkimus ja turvallisuustutkimus.

43. Uskontososiologia / Sociology of religion

Koordinaattorit:

Katri Karhunen, Helsingin yliopisto. Email: katri.karhunen@helsinki.fi. Tel: 050 5477660,

Laura Kokkonen, Helsingin yliopisto. Email: laura.kokkonen@helsinki.fi. Tel: 040 7063400

Suomalaisessa yhteiskunnassa uskonnolla on monella tapaa keskeinen rooli. Yhteiskunta ja ihmiset maallistuvat, mutta uskonnon merkitys kasvaa. Kirkolla on edelleen vahva asema, ja erilaisten uskonnollisten yhteisöjen näkyvyys on jopa lisääntynyt. Kasvaneen maahanmuuton myötä esimerkiksi islam on eri tavoin noussut esiin monissa yhteyksissä ja uskontojen julkiset roolit puhuttavat valtamediaa myöten. Uskontojen kytkeytyminen eriarvoisuuteen on myös keskeinen debatin kohde.

Millainen rooli uskonnolla ja uskonnollisuudella on yhteiskunnassa? Miten muut yhteiskunnalliset ilmiöt, kuten esimerkiksi eriarvoistuminen, maahanmuutto, medialisaatio ja populaarikulttuurin trendit vaikuttavat uskontoon – ja toisinpäin? Miten uskonnolliset yhteisöt muuttuvat ja toimivat yhteiskunnassa? Uskontososiologian kentällä tutkitaan ja avataan laajasti muun muassa edellä mainittuja teemoja. Tule kertomaan, minkälaista uskontososiologista tutkimusta juuri sinä teet! Toivotamme tervetulleiksi kaiken tasoiset esitykset tutkimussuunnitelmista jo valmiisiin tutkimuksiin.

We welcome papers in the Sociology of Religion in **Finnish, Swedish and English.**

44. Eriarvoisuus, politiikka ja talous: Poliittisen sosiologian työryhmä / Inequality and politics: Political sociology workgroup

Koordinaattorit:

Eeva Luhtakallio, Tampereen yliopisto, Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta. Email: eeva.luhtakallio@uta.fi. Tel. 0405031573

Maija Jokela, Tampereen yliopisto, Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta. Email: Jokela.Maija.E@student.uta.fi

Ari Nieminen, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Email: ari.nieminen@diak.fi

Poliittisen sosiologian työryhmä tarttuu Sosiologipäivien teemaan suuntaamalla keskustelua eriarvoisuuden ja politiikan, osallistumisen sekä politiikan ja talouden yhteenkietoutumiin. Poliittisen sosiologian työryhmään ovat tervetulleita esitykset, joissa tarkastellaan poliittisen sosiologian ilmiöitä kuten esimerkiksi sosiaalisia liikkeitä, kansalaisuutta, osallistumista, kuulumista, protesteja, äänestämättömyyttä, julkista keskustelua, vapaaehtoistyötä, kansalaisyhteiskuntaa, valtiota. Ryhmässä käsitellään myös politiikan ja talouden yhteenkietoutumisen kysymyksiä.

Päivien teeman mukaisesti toivotamme työryhmään erityisesti tervetulleeksi puheenvuorot, joissa eriarvoisuus, polarisaatio, poliittisen syrjäyttämisen sekä talouden ja politiikan intersektionaalisuudet nousevat esiin. Työryhmä järjestetään **englanniksi** mikäli ryhmässä on esiintyjä, jotka eivät halua puhua suomeksi.

Inequality and Politics: Political Sociology Workgroup

The political sociology workgroup addresses the conference theme by directing discussion towards the entanglements of inequality, participation, politics and its relations with economy. All papers thematically close to phenomena of political sociology are welcome; be it for instance social movements, citizenship, participation, belonging, protest, voter abstention, public debate, voluntary work, civil society, the state, relations between politics and economy... In line with the conference theme we welcome in particular presentations in which inequality, polarization, and the intersectionalities of political marginalization emerge.

The workgroup will be organized in English in case there are presentators who wish not to present in Finnish.

45. The power of narrative in a polarised world

Koordinaattorit:

Gwenaëlle Bauvois, University Lecturer, University of Helsinki (CEREN). Email: gwenaelle.bauvois@helsinki.fi. Tel. +358 44 975 62 59

Karin Creutz, University of Helsinki (CEREN). Email: karin.creutz@helsinki.fi. Tel. +358294128466

Peter Holley, Department of Social Research (Sociology), Faculty of Social Sciences, University of Helsinki. Email: peter.holley@helsinki.fi. Tel. +358440171981

Niko Pyrhönen, University of Helsinki (CEREN). Email: niko.pyrhonen@helsinki.fi. Tel. +35850341896

Stories, we are told, make us human. It is through narration that societies construct a sense of shared history and collective identity. But what happens when the stories we tell ourselves become increasingly contested and divisive? In today's post-truth era, stories that fail to meet our increasingly partisan world-views (be they cosmopolitan, multicultural and inclusive or narrow, exclusionary and nationalistic, or indeed, somewhere in between) are often met with cries of "fake news" or deemed to be biased and employed towards certain nefarious ends.

In this context, we welcome research that studies the post-truth narratives or advance the perspectives of the subaltern on polarization. This workshop endeavours to provide a space in which narratives can be interrogated and the competing ways in which the social world is constructed can be discussed. The organisers welcome abstracts that focus on a broad array of topics from local communities to migrant diasporas, from aesthetic preferences to political contestation. This working group will discuss the potential for narrative sociology to give voice to previously neglected or overlooked constituencies

46. Läheissuhteet rakenteiden varassa ja puristuksessa

Koordinaattorit:

Aino Luotonen, Helsingin yliopisto, aino.luotonen@helsinki.fi

Ella Sihvonen, Kela, ella.sihvonen@kela.fi

Vaula Tuomaala, Itä-Suomen Yliopisto, vaula.tuomaala@uef.fi

Läheissuhteissa eläminen on ollut moninaista aina. Viime aikoina on keskusteltu esimerkiksi vanhemmaksi tuleminen uusista tavoista, samaa sukupuolta olevien liitoista, yllirajaisista läheissuhteista, yksin elämisen lisääntymisestä sekä pidentyvän elinajan vaikutuksista sukupolvisuhteisiin. Läheissuhteet muotoutuvat arjen käytännöissä ja merkityksenannoissa. Institutionaaliset määritelmät, lainsäädäntö ja kulttuuriset käsitykset vaikuttavat osaltaan siihen, millaisia läheissuhteita pidetään tavallisina tai hyväksyttävänä ja millaiset läheissuhteet puolestaan jäävät marginaaliin. Joskus yhteiskunnan rakenteet tukevat, joskus taas vaikeuttavat läheissuhteissa elämisen käytäntöjä. Tästä eriarvoisuudesta huolimatta ihmiset tekevät arjessaan tilaa uusille tavoille elää läheissuhteissa. Toisin tekemistä voi tapahtua yllättävissäkin paikoissa, minkä vuoksi sen havaitsemiseen, nimeämiseen ja analysointiin tarvitaan sosiologista mielikuvitusta.

Työryhmään ovat tervetulleita empiiriset, teoreettiset ja metodologiset paperit, jotka käsittelevät läheissuhteita esimerkiksi yksilöiden kokemusten, yhteiskunnan rakenteiden tai kulttuuristen käsitysten näkökulmasta. Kannustamme osallistujia pohtimaan läheissuhteita erityisesti Sosiologipäivien 2019 teemaan eriarvoisuuteen liittyen.